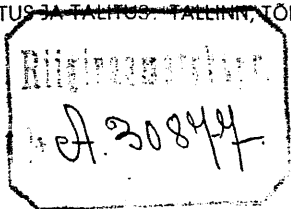

EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILLIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI JA
DETSEMBRIS

TOIMETUS JA TÄLITUS: TALLINN, TÕNISMÄGI 8. TELEF. 430-06

Nr. 1

VEEBRUAR 1940

**EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI VALJAANNE
TALLINN, 1940**

Koolid uutes ruumides.

1. veebruarist 1940. aastast alates asuvad Kodukeskkool, Kodupõllunduskeskkool, Era-Majanduskursus ja Poeglaste Eraprogramm uutes ruumides Tallinn, Tõnismägi 8.

Kantselei on avatud iga päev kella 9—15. Juhataja kõnetunnid 12—14.

Kodukeskkooli õpilaste eksamitulemused 1940. aasta jaanuaris.

Väga häid	4,5%	(4,7%)*
häid	22,6%	(28,1%)
rahuldavaid	61,2%	(54,7%)
puudulikke	11,7%	(11 %)
nõrku		(1,5%)

Üldine läbisaamise protsent sel eksamisesisioonil oli seega $(4,5+22,6+61,2=)$ 88,3.

Eelmisel sessioonil oli läbisaamise protsent 87,5. Seega on Kodukeskkooli õpilaste tööviljakus tõusnud $(88,3-87,5=)$ 0,8 protsendi võrra.

Käesoleva aasta jaanuarisessioonis kujunes läbisaamise protsent üksikuis õppeaineis järgmiseks:

emakeeles	64%	(67%)
matemaatikas	64%	(80%)
loodusteaduses	100%	(100%)
keemias	100%	(100%)

---

* Klambrites olevad andmed on 1939. aasta septembrisessiooni kohta.

tervishoius	100%	(100%)
maateaduses ühes kosmog.	80%	(100%)
ajaloos ühes kodanikutead.	100%	(100%)
saksa keeles	83%	(100%)
inglise keeles	86%	(50%)
vene keeles	100%	(100%)
füüsikas	85%	(80%)
joonist. ja joonestamises	100%	(80%)
filosoofias	100%	(—)
kodaniku- ja majandust...	100%	(—)
laulmises	100%	(100%)
võimlemises	100%	(100%)
käsitöös	100%	(100%)
riigikaitseõpetuses	100%	(100%)

Nagu eespooltoodust nähtub on eksaminandide ettevalmistustase emakeeles ja matemaatikas langenud, inglise keeles aga tõusnud.

Kodukeskkooli juhataja.

Kodupõllunduskeskkooli õpilaste eksamitulemused 1940. a. jaanuaris.

Väga häid	2%	(1,9%)
häid	42%	(44,0%)
rahuldavaid	48%	(45,7%)
puudulikke	8%	(8,4%)
nõrku	—	(—)

Seega oli üldine läbisaamise protsent käesoleva aasta jaanuarisessioonil $(2+42+48=)$ 92.

Eelmisel sessioonil oli läbisaamise protsent

91,6. Seega on Kodupõllunduskeskkooli õpilaste tööviljakus tõusnud 0,4 protsendi võrra.

Kodupõllunduskeskkooli juhataja.

**Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppe-
asutustesse vastuvõetud õpilased
1939. aasta detsembris ja 1940. aasta
jaanuaris.**

1. Allast, Jaan
2. Andra, Viktor
3. Avandi, Johannes
4. Avila, Hugo
5. Ditsel, Edgar
6. Harro, Voldemar
7. Heinlaid, Astra
8. Johani, Suio
9. Kaal, Endel
10. Kajando, Vahur
11. Karjamaa, Voldemar
12. Kivikangur, Heinrich
13. Kool, Gustav
14. Korobov, Anatoli
15. Kutser, Arthur
16. Kärk, Peeter
17. Loot, Albert
18. Muinas, Erich
19. Paide, Alfred
20. Prii, Ilmar
21. Põllu, Paul

22. Reivik, Aso
23. Sarv, Ants
24. Sinisaar, Rudolf
25. Sild, Mati
26. Sootla, Kristjan
27. Sõmer, Gustav
28. Taaveter, Asta
29. Tavel, Elsbet
30. Toom, Sergei
31. Vaher, Alfred
32. Valk, Alma
33. Vingal, Laine
34. Vipp, Konstantin

Peale ülalmainitute arvati õpilaste nimekirja tagasi endine õpilane H. Virro, kes kustutati oma uue aadressi teatamata jätmise pärast.

Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppeasutustest on loetud lahkunuks:

a) õppenõukogu otsusel:

Mark, Helene,
Ots, Voldemar,
Päärda, Helmi,
Sööt, Juhan,
Välja, Elmar,
Västriik, Aleksander ja
Ungerson, Johan.

b) aadressi teatamata jätmise pärast:

Bader, Evald,
Kallo, Olev ja
Pikk, Erik.

c) omal soovil:

Allev, Martin,
Anijago, August,
Heinmaa, Arnold,
Kask, Leili,
Kesler, Eduard,
Koot, Kaljo,
Pärman, Hermine,
Põllumäe, Alviine,
Teder, Erika ja
Vallas, Vambola.

Kodupõllunduskeskkooli eksamite järjekorrast.

Õppetöö edukuse huvides paneb Kodupõllunduskeskkooli juhatus kehtima arvates 1. veebruarist 1940. a. allpoolnimetatud eksamiteandmise järjekorra:

1. *Loodusteaduse* lõpueksamile võivad ilmuda ainult need õpilased, kes õiendanud anorgaanilise ja orgaanilise keemia eksamid ja ühtlasi teinud kõik kooli poolt määratud praktilised tööd.

2. *Matemaatika* lõpueksam tuleb õpilastel anda enne looma- ja taimekasvatuse, põllumajandusteaduse ja maaparanduse eksamit.

3. *Looma- ja taimekasvatuse* eksamile võivad ilmuda ainult need õpilased, kes on teinud kooli õppekavade järgi nõutavad looma- ja taimekasvatuse praktilised tööd, samuti teinud tööd ja andnud eksamid, millised märgitud punkt 1. ja 2.

4. *Maaparanduse* lõpueksamile võivad ilmuda ainult need õpilased, kes teinud kooli õppekavade järgi nõutavad praktilised tööd maaparanduses, maamõõtmises ja -loodimises ja õiendanud eksamid joonestamises, füüsikas, meteoroloogias ja matemaatikas.

5. *Põllumajandusteaduse* eksamile võivad ilmuda õpilased, kes on õiendanud ühiskonnateaduse, majandusteaduse, ühistegevuseõpetuse ja punkt 3. ja 4. märgitud eksamid ja tööd.

Kodupõllunduskeskkooli senised kogemused näitavad, et osa õpilasi eesti ja saksa keele õppimise alustamisega viivitavad. Kooli juhatus juhib õpilaste tähelepanu asjaolule, et keele õppimine nõuab pikemat aega, mispärast on soovitatav nende ainete õppimisega alustada juba kooliastumise järel.

Kõik muud siin märkimata jäetud eksamid võivad õpilased anda järjekorras, milline neile osutub sobivamaks.

Kodupõllunduskeskkoolis

toimuvad 1940. aastal 6. mail — aineksamid ja 7. mail — lõpueksamid. Eksamite algus on mõlemal päeval kell 10 hommikul.

Eksamid toimuvad kooli ruumes Tallinn, Tõnismägi 8.

Eksameile ülesandmise ningksamimaksu tasumise viimseks tähtpäevaks on 20. aprill 1940.

Eesti keele kirjandist.

Eesti keele kirjandi maksimaalne pikkus ei tohi ületada neli lehekülge. Kirjandid palutakse kirjutada puhtalt, korralikule paberile ja selge ning loetava käekirjaga.

P. Viires.

Uus õppejõud Era-Majanduskursusel.

Saksamaale siirdunud Verner Kentmann'i asemele on Era-Majanduskursuse uueks kaubandusteaduse õppejõuks valitud Tallinna Linnapanga Jooksvate Arvete Osakonna juhataja majandusteadlane Alfred Uudna.

Kodukeskkooli õpilastel uued eksamitähtajad.

Seni toimused Kodukeskkooli õpilaste eksamid keskkooli ja gümnaasiumi klassi- ja koolikursuse lõpetamiseks iga aasta jaanuaris, mais ja septembris. Edaspidi aga korraldatakse eksamid jaanuaris, aprillis ja septembris.

Nii on järgmine eksamisessioon 1940. aasta (mai asemel) aprillis.

Üksikasjaline eksamipäevade jaotus ilmub „Teataja“ aprillikuu numbris, mille saadame välja juba märtsi lõpul.

Kodukeskkooli õpilastel uus eksamite kord.

1. märtsist 1940. aastast hakkab kehtima uus keskkooli ja gümnaasiumi klassi- ja koolikursuse lõpetamise määrus, mis muudab senist eksamite korda alljärgnevalt:

1. Progümnaasiumi klassi- ja koolikursuse lõpueksamile võivad ilmuda isikud, kellel on vähemalt algkooli IV klassi kursuse lõpetamise kohta tunnistus.

Reaalkooli klassi- ja koolikursuse lõpueksamile võivad ilmuda isikud, kellel on vähemalt algkooli lõputunnistus.

Gümnaasiumi klassi- ja koolikursuse lõpueksamile võivad ilmuda isikud, kellel on keskkooli või kutsekeskkooli (ka Kodupõllunduskeskkooli) lõputunnistus.

2. Eksamitele ülesandes peavad õpilased esitada koos eksamisooviavaldusega veel järgmised dokumendid:

- 1) perekonnaseisuameti tunnistus vorm 8;
- 2) viimane klassitunnistus või kooli lõputunnistus ja
- 3) kaks päevapilti, mille esiküljel on oma käega kirjutatud ees- ja perekonnanimi.

3. Eksamid klassikursuse lõpetamiseks võib õiendada kahes üksteisele järgnevas sessioonis. Eksamid koolikursuse lõpetamiseks võib õiendada kolmes üksteisele järgnevas sessioonis.

Eksaminandile võidakse igas sessioonis määrata järeleksamid, kui ta on tunnustatud mitterahuldavaks mitte enam kui kahes aines. Järeleksamid tuleb õiendada järgmisel sessioonil, s. t. klassikursust lõpetada soovijail — kolmandas ja koolikursust lõpetada soovijail — neljandas sessioonis.

Järeleksamitele mitteilmumise või järeleksamite vähemalt rahuldavalt mitteõiendamise puhul loetakse eksaminand klassi- või koolikursuse mittelõpetanuks.

4. Eksamite katkestamisel võib võtta õiendatud aineid arvesse ainult siis, kui katkestamine on toimunud haiguse puhul. (Tuleb esitada kohe arsti tunnistus).

Muil mõjuvaid põhjusid võib õiendatud aineid arvesse võtta ainult Haridusministeeriumi Kooliosakonna igakordsel loal.

5. Haridusministeeriumi Kooliosakonna loal võib eksaminandi vabastada laulmise, joonistamise ja joonestamise, võimlemise, riigikaitse õpetuse ja käsitöö eksamist.

6. Iga eksaminand võib endale ise omal nägemisel valida esimese ja teise võõrkeele inglise, prantsuse, vene ja saksa keele hulgast. Haridus-

ministeeriumi Kooliosakonna direktori loal võib teiseks võõrkeeleks valida ka mõne muu võõrkeele.

Keelte valikust ja järjekorrast teatab eksaminand Kodukeskkooli juhatajale kooli astumisel.

Koolikursuse lõpetasid ning vastavad tunnistused saavad.

Kapet, August

Koppel, Erika

Kõiv, Leo

Lilles, Jaan

Soon, Johannes

Tammaru, Salme.

Kõik teised lõpueksamite õiendajad peale ühe võivad eksameid jätkata aprillis 1940.

Kirjandite võistlusest.

Kirjandite võistluse jury alustas oma tegevust. Esimesel koosolekul, mis peeti Haridusministeeriumis 5. veebruaril 1940. aastal, moodustati jury juhatus. Esimeheks valiti G. Puu ja sekretäriks Tallinna pedagoogiumi direktor M. Meiusi.

Võistlusest võtab osa 37 tööd.

Auhinnatud tööde nimekirja loodame esitada juba järgmises „Teataja“ numbris.

Aastamaksudest.

Kõik Kodukeskkooli (progümnaasiumi, realkooli ja gümnaasiumi kursust õppijad), Kodu-

põllunduskeskkooli ja Era-Majanduskursuse õpilased on kohustatud tasuma iga aasta posti- ja informatsioonikuludeks n. n. aastamaksu. Aastamaks arvestatakse kalendriaasta järgi ning see tuleb tasuda kõigil 1939. aastal õpilasnimekirjas seisnud õpilasil, kes ka 1940. aastal soovivad nimekirjas püsida.

1940. aasta aastamaksu tasumise kohustusest on vabad ainult need õpilased, kes astusid kooli ajavahemikus 1. kuni 31. detsembrini 1939. aastal ning tasusid sama aja vältel 1939. aasta aastamaksu.

Kõigil teistel tuleb aga tasuda 1940. aasta kohta aastamaks hiljemalt 31. märtsiks 1940. a.

Aastamaksu määraks on:

5 krooni — kõigil välismaal elavail Kodukeskkooli, Kodupõllunduskeskkooli ja Era-Majanduskursuse õpilasil;

3 krooni — kõigil kodumaal elavail Kodukeskkooli ja Kodupõllunduskeskkooli õpilasil;

2 krooni — kõigil kodumaal elavail Era-Majanduskursuse õpilasil ja kõigil aineõppijail, kes õpivad rohkem kui üht ainet ning

1 kroon — kõigil kodumaal elavail aineõppijail, kes ei õpi rohkem kui üht ainet.

Õpilased, kes eespoolmainitud tähtajaks ei tasu oma aastamaksu, loetakse koolist lahkuks.

Kodukeskkooli õpilasist võivad lõppeksameid jätkata:

1. Altmets, Janette
2. Hein, Eduard
3. Janno, Wilhelm
4. Kallaste, Eleonore
5. Kalvet, Martin
6. Kapsi, Svea
7. Kase, Georg
8. Kask, Elli
9. Laosson, Ervin
10. Purga, Ölme
11. Raudsepp, Arvo-Erich
12. Roopere, Elvi
13. Roosiväli, Heino
14. Sahtel, Jaan
15. Siim, Hans
16. Sirkas, Martin
17. Tiganik, Ain

Kõigil eespoolmärgitud tuleb ilmuda aprillisessioonile.

Üks õpilane ei saa lõppeksameid jätkata.

Kodupõllunduskeskkooli õpilasist õiendasid:

a) aineeksamid:

Tiks, Konstantin — orgaanilises keemias, joo-
nestamises, metsanduses ja rahvatervis-
hoius;

Palu, Konstantin — füüsikas ja meteoroloogias;

- Eskel, August — füüsikas, meteoroloogias, rahvatervishoius ja keemias;
- Tammiste, Aarne — ühiskonnateaduses, tulundusteaduses ja põllumehe kirjavahetuses;
- Minnus, Aleksander — põllumehe kirjavahetuses ja
- Voll, Juhan — ühistegevusõpetuses, tulundusteaduses, orgaanilises keemias ja joonestamises;
- Kapet, Arnold — anorgaanilises keemias, joonestamises, ühiskonnateaduses, majandusteaduses, eesti keeles ja tervishoius;
- Lilles, Jaan — orgaanilises keemias ja joonestamises;
- Kärk, Sergei — metsanduses ja
- Kallas, Johannes — füüsikas ja meteoroloogias.
- b) lõppeksamid:
- Matemaatikas — Kapet, Arnold;
- Loodusteaduses — Kapet, Arnold; Paist, Artemi; Kärk, Sergei ja Puust, Jüri;
- Maaparanduses — Kapet, Arnold; Puust, Jüri ja Paist, Artemi;
- Põllumajandusteaduses — Voll, Juhan ja Paist, Artemi;
- Taimikasvatuses — Pajuri, Julius; Kapet, Arnold; Lilles, Jaan ja Kärk, Sergei;
- Loomakasvatuses — Lilles, Jaan ja Pikker, Kusto;
- Saksa keeles — Kapet, Arnold.

Vastutav toimetaja: Gustav Puu.

